

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Column

Weij, R. van der

Citation

Weij, R. van der. (2009). Column. *Bestuurskundige Berichten*, 24(1), 25. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3211795>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3211795>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

de verkiezingen voorgedragen door de bondspresident en gekozen door de leden van de Bondsdag. Samen met de ministers, die ze zelf mag voordragen, vormt ze de Bondsregering. De bondskanselier heeft meer macht vergeleken met onze eigen minister president. Dit komt omdat ze de richtlijnenkompetenz zelf uit mag stippelen, dit zijn de hoofdlijnen van het beleid. De bondskanselier kan afgezet worden door een 'constructieve motie van wantrouwen', dit is slechts eenmaal gebeurd in 1982. Toen werd kanselier Helmut Schmidt afgezet en opgevolgd door Helmut Kohl.

De rechtsprekende macht in Duitsland is het Bundesverfassungsgericht, het constitutioneel gerechtshof. Dit orgaan controleert of wetten in overeenstemming zijn met de Duitse grondwet en of ze juist geïnterpreteerd zijn. Het gerechtshof wordt voor de ene helft gekozen door de bondsraad en de andere helft door de Bondsdag. Iedereen in Duitsland kan een beroep doen op het bundesverfassungsgericht, ook individuen. De uitspraak is vervolgens bindend voor alle individuen en staatsorganen in Duitsland.

2009 zal voor Duitsland een belangrijk jaar worden. De Duitse bevolking mag op vijf data voor zestien verkiezingen zijn stem uitbrengen met als hoogtepunt de

bondsdagverkiezingen op 27 september. De Duitse minister van Buitenlandse zaken, Frank-Walter Steinmeier (SPD) presenteert zich als schaduwkanselier en zal het op gaan nemen tegen Angela Merkel (CDU). De verwachting is dat door de huidige politieke crisis de verkiezingen spannend en onvoorspelbaar zullen worden.

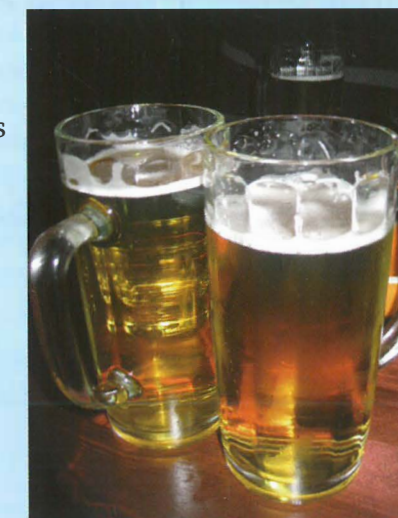
Bronnen:

¹ Vrij naar: Neelen, G.H.J.M., M.R. Rutgers en M.E. Tuurenhout (red.) (2003), De bestuurlijke kaart van Nederland; Het openbaar bestuur en zijn omgeving in nationaal en internationaal perspectief, Bussum: Uitgeverij Coutinho.

- Duitsland.de (2009), Duitsland, geraadpleegd op 9 maart 2009 op <http://www.duits.de>
- Duitslandweb (2009), Naslagwerk, geraadpleegd op 9 maart 2009: <http://www.duitslandweb.nl/naslagwerk/naslagwerk/index.html>
- Euregio (2008), Duitsland: Info Bestuursstructuur en servicegegevens, geraadpleegd op 9 maart 2009: http://www.euregio.nl/cms/publish/content/downloadaddocument.asp?document_id=265
- Instituut voor Publiek en Politiek (2009) Duitsland – Staats en kiesstelsel, geraadpleegd op 9 maart 2008 op: <http://www.publiek-politiek.nl/Info-over-politiek/Europa/Kiesstelsels/Duitsland>
- NRC Next (2009), Duitsland wacht een superverkiezingsjaar: Vrees voor recessie en toenemende werkloosheid versterken de electorale onzekerheid, geraadpleegd op 9 maart 2009: <http://74.125.77.132/search?q=cache:uFmf9XMmA6IJ:www.nrcnext.nl/nieuws/internationaal/article2116441.ece+bondsdagverkiezingen+in+duitsland&hl=nl&ct=clnk&cd=8&gl=nl>

Column

Wir sind die Holländer! Klinkt het vanuit een klein Duits café. Geïrriteerd en enigszins verbaasd kijkt de minstens zestig jaar oude barvrouw onze kant op. We bestellen nog maar een keer 15 bier bij haar, 'und Schnaps!' wordt er geroepen, 'want we hebben een jarige in ons midden!'. Gretig duiken we op de bijgevoelde glazen ter grote van bloemenvazen af en kloppen we gulzig de eerste deciliter naar binnen. Groot. Dat is het treffende woord als je de Duitse gastronomie wilt omschrijven. Geen flauw gedoe met 25 cl biertjes. Hier bestaan ze slechts vanaf een halve liter. En zelfs dan zien ze dat je een Hollander bent die dit niet gewend is; onze Duitse kroeggenoten bestellen ze namelijk per liter. Met het gevoel dat we op de Müncher Oktoberfest zijn, klinken we nogmaals op de jarige en proberen we Duitse versies van Nederlandse verjaardag liedjes uit. Een paar uur eerder maakten we al kennis met de Duitse gastronomie. Een bordvullende schnitzel, drijvend op een bedje Sauerkraut und Kartoffeln deed menig mannenhart sneller kloppen, in het dierenrijk heeft het machtigste mannetje immers het grootste stuk vlees. Met de ogen groter dan onze magen werd de immense lap vlees verorberd en weggespoeld met Duits bier. Zoals ik een Italiaanse tv-kok laatst hoorde zeggen: "Italiaanse mannen zijn als het Italiaanse eten, simpel, maar altijd met een sterk bevredigend resultaat". Ergens zit een kern van waarheid in deze opmerking, niet zozeer de opmerking zelf, maar het idee dat erachter schuil gaat; eten zegt veel over het betreffende land. Ook kun je door eetgewoonten conclusies trekken over de inrichting van het Openbaar Bestuur, of de politieke situatie. De Franse haut cuisine en de finesse die daarbij komt kijken is doorgetrokken in de juridische inslag die het Franse Openbaar Bestuur typeert. De Belgische kost wordt het liefst geconsumeerd in een rommelig, viezig, bruin café, waar de glorie al jaren vergaan is. De link met de politieke situatie hoef ik waarschijnlijk niet uit te leggen. In de Verenigde Staten is de presentatie van hoog niveau, maar wordt er over de inhoud met geen woord gerept. Zelfs ons koude kikkerlandje waar we het liefst allemaal om half zes aan de dagelijkse stampot zitten, waar de afwisseling 'm zit in gehaktbal of rookworst, is de van-negen-tot-vijf-mentaliteit en de bijkomende, geliefde regelmatigheid te herkennen. Ook Duitsland voldoet aan deze stelling. Ten eerste houden ze hier van groot en grootheidswaanzin, hoe controversieel ook, is iets waar de Duitsers in het verleden wel wat ervaring mee hebben gehad. Daarnaast werd het Duitse ambtenarenapparaat door de anti-Nazi professor Robert D' Harcourt ooit omschreven als benijdenswaardig efficiënt. Toepasselijk als we de menukaart van ons Duitse restaurantje bestuderen, want hoewel de schnitzelervaring niet is tegengevallen, zijn schnitzels wel het enige op de kaart. Slechts het sausje of de garnituur verschilt, lekker efficiënt voor de chef. De volgende ochtend worden we weer geconfronteerd met de realiteit; we zijn op korte reis met de B.I.L., wat inhoudt dat een of andere overheidsinstelling ons om 9 uur 's ochtends heeft ingeroosterd. En zoals Duitse kroegbazen serieus omgaan met grote hoeveelheden bier, gaan Duitse bureaucraten ook zeer serieus om met de tijd. Want Duitse stiptheid, daar moet je niet mee sollen.

Roel van der Weij